№5, ТРАВЕНЬ, 2007

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні та Беларусі

У номері:

11 Відбувся конкурс малюнків на тему гендерної рівності

14 Знайомтеся: Шенгенська зона

17 Словенія перейшла на євро без ускладнень

23 Запропоновано Європейську культурну стратегію

День Європи був веселий і гамірний

На Хрещатик прийшли десятки тисяч людей

(стор 6-8)

Новий Президент Франції Ніколя Саркозі запропонував ідею «спрощеного» Конституційного договору ЄС (стор. 12)

Комісар ЄС з питань інформаційного суспільства і медіа Вівіан Редінг (праворуч) була в центрі уваги під час святкування Дня Європи у Каннах. На знімку вона разом із міністром культури Франції Крістін Альбанель і відомим режисером Еміром Кустуріцею (стор. 23)

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №5'07

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні та Бєларусі

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Зміст бюлетеня не обов'язково відбиває офіційні погляди Європейської Комісії

© Європейська Комісія, 2007

Керівник проекту Ірина Стаднійчук
E-mail: Irina.Stadniychuk@ec.europa.eu

Головний редактор Тетяна Яцюк

У реалізації проекту беруть участь Олег Фурдило, Олексій Стебницький, Анатолій Лемиш, Анатолій Марциновський

Комп'ютерна верстка Андрій Ходзицький

Наклад 4 500 прим.

Інтернетверсія www.delukr.ec.europa.eu

This publication is produced with the financial support from the Delegation of the European Commission to Ukraine and Belarus

Видання фінансується Представництвом Європейської Комісії в Україні та Бєларусі

Свідоцтво про реєстрацію КВ №12338—1222Р від 22.02.07

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ, вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 26.02.07.
Друк: ТОВ «Сінта», 03680, м.Київ-680, бул. Лепсе, 8

Безкоштовно

Євросоюз-Україна

Адріан Северін застеріг: позачергові вибори можуть виявитися недостатніми 4
ЄС привітав досягнуті домовленості 4
Ієн Боуг: «Однією зі складових успіху є концепція святкування» 5
У Польщі майже всі задоволені членством в ЄС 5
День Європи у Києві був веселий, гамірний та усміхнений 6
Привітання Президента України Віктора Ющенка з нагоди Дня Європи 7
День Європи на Одещині пройшов з розмахом 8

Програми ЄС в Україні

Експерти обговорили питання енергозбереження 9
Розпочалися нові семінари «Демократичної школи» 9
Торгово-промисловим палатам співробітництво вдалося 10
Відбувся конкурс малюнків на тему гендерної рівності 11

Новини Євросоюзу

Європейська Рада спробує поновити роботу над Конституцією ЄС 12
Болгари не були активними на виборах до Європарламенту 12
Рух Сербії до ЄС буде продовжено 13
Парафовано асоційовану угоду з Боснією і Герцеговиною 13
Знайомтеся: Шенгенський візовий простір 14
Росії показали, що таке солідарність в ЄС 16
Парламентські вибори у Вірменії визнано чесними 16
Словенія перейшла на євро без ускладнень і потрясінь 17
Наступними будуть Кіпр та Мальта 17
Єврокомісія пропонує об'єднатися в боротьбі проти нелегальної міграції . . . 18
Імміграція без інтеграції неможлива 18
Єврофонд наголошує на проблемах легальних мігрантів 19
Директива з утилізації старих авто стикається з труднощами 20
Брюссель пропагує Систему електронного контролю стабільності 20
Громадяни ЄС схвалюють антитютюнову політику Союзу 21
Єврокомісія пропагує здорове харчування для дітей 21
Скарг на інституції ЄС майже не меншає 22
Підписано Меморандум про взаєморозуміння з РЄ 22
Запропоновано Європейську культурну стратегію 23
Один із фінансованих ЄС «каннських» фільмів був присвячений Україні 23
Леонард Орбан привітав «вступ» до ЄС кирилиці 24
Школярі позмагаються в перекладі 24
Знаєш — вигравай! 24
Міністри обговорили розвиток Болонського процесу 25
Цифри і факти 26

Склянка таки напівповна

Незабаром ЄС і Україна підпишуть угоди про спрощення порядку оформлення віз та про реадмісію. Це саме той випадок, коли подія безпосередньо стосується пересічних громадян, а не політиків чи бізнесу. Українцям стане легше отримувати Шенгенську візу.

Проте віза — це не лише черга до консульства, документи, анкети, співбесіди тощо. Для України, яка безпосередньо межує з Європейським Союзом з одного боку, і з Росією — з іншого, візове питання є надзвичайно чутливим і з інших причин. Питання умов потрапляння до Європи має для українців і політичний, і геополітичний, можливо навіть історичний чи філософський підтекст.

І тут на існуючий стан речей можна дивитися і з оптимізмом, і з песимізмом. Бачити склянку напівпорожньою — або ж напівповною. Якщо згадаємо не такі вже й далекі радянські часи, ті ж черги у ВВІР за дозволом на виїзд за кордон, коли можливість потрапити в західну європейську країну була чимось подібним до мрії, то зараз склянка однозначно напівповна. Поїхати до Європи стало незрівнянно легше, в тому числі й завдяки такому «винаходу» як Шенгенська віза. І незабаром можливості зростуть ще більше.

Звісно, є й інший погляд — візовий режим залишається однією з тих ліній, які відділяють Україну від ЄС. І це також правда. Хоча, власне, тут все залежить переважно від України. Взяти хоча б нинішню різницю в рівні життя в ЄС і Україні, яка спричиняє так звану економічну міграцію до Союзу. А це мільйони людей, багато з яких проживають і працюють там нелегально. І проблема ця для Союзу та його громадян є не менш чутливою, ніж візове питання — для українців.

Та як би там не було, а ЄС і Україна рухаються у напрямку полегшення людських контактів. Зверніть увагу — Україна в укладенні угод про спрощення процедур оформлення віз та реадмісію йде фактично в ногу із балканськими країнами, які розглядаються як майбутні члени ЄС, а Сербію навіть обігнала. Це — ще один аргумент на користь напівповної склянки. Європа стає-таки ближчою.

Редакція

ЄС привітав досягнуті домовленості

Верховний Представник ЄС з питань спільної зовнішньої і безпекової політики Хав'єр Солана та Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер привітали досягнуті українськими лідерами домовленості щодо дострокових виборів.

«Я вітаю лідерів України і у владі, і в опозиції з їхньою відданістю демократії та майбутньому розвитку України. Цей компроміс, досягнутий шляхом переговорів, робить переможцем кожного, — йдеться в заяві Хав'єра Солани. — Протягом двох останніх місяців я постійно перебував на зв'язку з усіма ключовими лідерами в Україні. Усі вони висловлювали прагнення знайти вирішення політичної кризи в країні шляхом переговорів... Зараз час для кожного в Україні зосередитися на проведенні необхідних реформ. Це також надасть додатковий стимул для поглиблення зв'язків між Європейським Союзом і Україною. ЄС надає великого значення цьому партнерству, якість якого залежить від якості демократії та реформ в Україні»

«Я задоволена тим, що вихід з політичного глухого кута останніх кількох тижнів був знайдений за столом переговорів. Вірю, що ця домовленість покладе початок конструктивному процесу, який приведе до демократичних виборів згідно з міжнародними стандартами та справжнього зміцнення демократії та верховенства права в Україні, — зазначила Беніта Ферреро-Вальднер. — Відновлення політичної стабільності в Україні є вирішальним для продовження процесу політичних і економічних реформ у країні, а також посилення і поглиблення партнерства між Україною та ЄС».

Комісар ЄС закликала всі політичні сили України долучитися до всебічного процесу конституційної реформи з метою становлення збалансованої конституційної системи в Україні з необхідним механізмом стримувань і противаг. ❑

Прес-конференцію Адріана Северіна вів голова Представництва Єврокомісії Ієн Боуг.

Адріан Северін застеріг: позачергові вибори можуть виявитися недостатніми

Делегація Європарламенту зустрілася з усіма керівниками України

Наприкінці травня у Києві перебувала делегація Європейського Парламенту, метою якої було розібратися в тодішній політичній ситуації. Очолював її співголова Комітету з парламентського співробітництва ЄС—Україна Адріан Северін. Європарламентарі зустрілися з усіма ключовими учасниками політичного процесу — президентом Віктором Ющенком, прем'єром Віктором Януковичем, головою Верховної Ради Олександром Морозом та іншими.

— Ми вітаємо досягнення українськими політичними лідерами угоди, — сказав Адріан Северін на прес-конференції. — Адже вона стала результатом політичних домовленостей і переговорів, а не вуличних зіткнень. По-друге, угода передбачає, що відбудуться дострокові вибори, а також окреслює заходи, завдяки яким вони пройдуть у демократичний спосіб. По-третє, досягнуті домовленості дають можливість ухвалити мінімальний пакет законів, які дуже важливі для країни.

Ми не переконані, що в Україні достатньо розвинене мистецтво компромісу

Разом з тим Адріан Северін висловив і деякі застереження.

— Домовленості не були повністю спрямовані на корінні причини нещодавньої політичної кризи, — заявив він. — Розбіжності між основними політичними гравцями України залишаються глибокими та потенційно небезпечними, і навіть позачергові парламентські вибори можуть виявитися недостатніми.

Адріана Северіна запитали, чи відчув він під час розмов із українськими лідерами їхню волю до виконання досягнутих домовленостей.

— Всі, з ким ми зустрічалися протягом двох днів, висловлювали готовність сповна дотримуватися закону і застосовувати лише законні способи досягнення мети, — відповів європарламентарій. — Це вселяє оптимізм. Однак після таких заяв наші співрозмовники висловлювали ті чи інші думки, які цим заявам вже не відповідали. І це дуже непокоїть. Звісно, різні погляди й підходи є природними для плюралістичного суспільства. Але ми не переконані, що в Україні достатньо розвинене мистецтво компромісу та культура діалогу для успішного розв'язання ситуації, що виникла.

Адріан Северін запевнив, що Європейський Союз готовий надавати Україні всіляку допомогу.

— Переговори України з Європейським Союзом щодо нової посиленої угоди проходять успішно, — заявив він. — На нашу думку, ці переговори мають продовжуватися незалежно від кризи для підтримки твердої європейської перспективи України, що врешті включає можливість повної європейської інтеграції. Однак ми переконані, що для завершення цих переговорів критично важливо, щоб Україна дотримувалася верховенства права та спільних цінностей. ❑

Ієн Боуг: «Однією зі складових успіху є концепція святкування»

На початку червня День Європи відбувся у Києві, наприкінці місяця святкування пройде в Ялті. Як і завжди, у столиці це стало непересічною подією. Очевидно, такою ж буде і святкування в Ялті. З нагоди проведення Дня Європи на запитання «Євробюлетеня» відповів Голова Представництва Європейської Комісії в Україні й Бєларусі Ієн Боуг.

— Як би ви сформулювали саму ідею Дня Європи в Україні? Що він має означати для України і для її відносин із Європейським Союзом?

— Цього дня Європейський Союз приходить на вулиці України, і українці та громадяни ЄС пропагують їхні спільні цінності. День Європи є приводом для Європейського Союзу й України поміркувати над останніми процесами, що відбуваються в їхніх відносинах. ЄС зараз відіграє значну роль у країнах, які є його сусідами. Про це свідчать і великі програми, такі як Європейська політика сусідства, і більш специфічні речі — як от переговори з підготовки розширеної угоди між Україною та Європейським Союзом, збільшення фінансування на спільні проекти.

— Як ви вважаєте, у чому секрет такого традиційно великого інтересу українців до святкування Дня Європи?

— Думаю, однією зі складових успіху є концепція святкування — поєднання розваг і можливості краще познайомитися з ЄС. Українці можуть дізнатися багато цікавого про кожну країну — члена Євросоюзу, а також про країни, які подали заявки на вступ до нього. Водночас гості свята завжди мають змогу послухати музику, спробувати різних страв, подивитися виступи артистів — тобто відчути й «скуштувати» різні культури.

— Чому цього року День Європи відзначатиметься в Ялті, яка не є обласним центром?

— Ми надаємо великого значення поширенню цього свята в регіони. А виходить так, що в Криму знають про Євросоюз, діяльність Європейської Комісії навіть менше, ніж в інших частинах України. І досі Представництво Європейської Комісії великих заходів у Криму не організовувало. Тому ми вибрали одне з найважливіших міст на півдні України — Ялту. Хочемо більше бути присутніми в тому регіоні, допомогти якомога більшій кількості людей дізнатися про інституції ЄС і його історію, Європейську політику сусідства та проекти Європейського Союзу в Україні.

Вибір Ялти також продиктовано ентузіазмом, який виявило щодо проведення Дня Європи тамтешнє керівництво. Крім того, успіху сприятиме й туристична спеціалізація міста, особливо враховуючи, що святкування пройде в кінці червня. Це забезпечить максимальну присутність місцевих жителів та гостей з усієї України та з-за кордону. ❑

У Польщі майже всі задоволені членством в ЄС

Посольство Польщі в Україні відзначило День Європи проведенням «круглого столу», на якому обговорили підсумки трирічного членства цієї держави в Євросоюзі. У дискусії взяли участь польські громадські діячі та політики, народні депутати України — Оксана Білозір, Володимир Полохало, Сергій Шевчук та Сергій Бичков, провідні українські політологи.

— Польське суспільство не тільки інтегрувалося в Європейський Союз, але й дуже добре ставиться до членства, — заявив, зокрема, колишній депутат Сейму, а нині один з лідерів Демократичної партії Польщі Мирослав Чех. — Це принесло переваги і державі в цілому, і кожній родині.

Останні соціологічні опитування свідчать, що позитивно ставляться до членства в Євросоюзі 80-90 відсотків поляків. А справжнім барометром суспільних настроїв щодо ЄС Мирослав Чех назвав точку зору польських фермерів.

— Це була найбільша група, яка побоювалася вступу до ЄС, — зазначив він. — А сьогодні завдяки прямим вливанням в бюджет кожної сім'ї в селах ви не знайдете людини, яка б не схвалювала членства в Союзі.

Зростання валового внутрішнього продукту Польщі становить 6—7%. Найближчими роками лише 0,5—1% зростання забезпечить фінансова допомога з боку ЄС — це 65 млрд євро на фінансовий період 2007—2013 років.

Але є й проблеми. Головна — польська економіка відчуває брак робочої сили: поляки масово виїздять на заробітки до західних країн ЄС. За неофіційними даними виїхало 1—1,5 мільйона, переважно молоді. Отже, за словами Мирослава Чеха, зараз Польща думає над тим, щоб відкрити свій ринок праці для робітників з інших країн, у тому числі й України. ❑

День Європи у Києві був веселий, гамірний та усміхнений

Після нього з'явилася політична визначеність і припинилася спека

Біля намету Представництва Єврокомісії був постійний ажіотаж.

Хоча і на два тижні пізніше від запланованого раніше терміну, але День Європи в Києві таки відбувся. 19 травня у центрі столиці ще вирували політичні пристрасті, через що святкування було скасовано. Але 2 червня Хрещатик вбрався у різнобарвне намисто наметів країн — членів ЄС. До речі, саме цього дня політична ситуація в Україні набула остаточної визначеності. Що ж, це символічно.

Об 11-й ранку наметове містечко відчинило свої двері. Вулиця хоча ще й цілком не заповнена, але людей вже багато. Господарі павільйонів працюють на повну потужність. Спека, але відвідувачів більшає. Багато молоді, люди приходять з маленькими дітьми.

Величезною популярністю користується намет Представництва Європейської Комісії. У ньому широкий асортимент сувенірів — пластикові пакети з символікою ЄС, футболки, цікаві інформаційні буклети. Але щоб отримати подарунок, треба відповісти на запитання вікторини. Вони нескладні — «Скільки офіційних мов у Євросоюзі?», «У якій країні жив герой Шекспіра Гамлет?», «У якому французькому місті було написано «Марсельєзу»? та інші. Правильно відповів — тут-таки отримуєш приз, ну й задоволення від власної обізнаності.

Португальці дарують Арсенію Яценюку пляшку вина

Біля польського намету виступає ансамбль українсько-польського фольклору «Ластівки» , який працює при Київському будинку вчителя. Дівчата співають «Мазур», водять хоровод. Їм щиро аплодують.

Біля іспанського павільйону двоє хлопців виграють на гітарах запальні іспанські мотиви. Милозвучна кельтська музика — біля намету Ірландії.

Діти змагаються в конкурсі малюнків на асфальті. У німецькому наметі проводять вікторину, великий інтерес викликає стенд Гете-інституту. У наметі для дискусій Ялтинська стратегія проводить дебати на тему «Роль України в Європі». Працює мовна школа. Австрійці викладають німецьку, також бажаючі можуть здобути початкові знання в литовській, шведській і македонській мовах.

Господині литовського павільйону були гарними, але хотіли бути ще кращими.

Мовна школа — це вам не розвага.

Одне слово — на Хрещатику активний людських рух, від намета до намета, люди по-європейському усміхнені й доброзичливі, вони хочуть все побачити і більше почути. І, звичайно, скуштувати. Деякі країни пропонують свої особливі страви й напої.

Чи не найбільший асортимент — у португальців. Не дивно — країна очолить із 1 липня

Правильно відповів — тут-таки отримуєш приз

Євросоюз, отож має бути активною. Пропонують ковбаси, одні лише назви яких викликають апетит: лінгвісаш, морсела, шоурісау, фарінейра, а також сир Святий Жорже, який роблять на Азорських островах. Запити можна чудовим вином. Ціни тут — власне, як і в інших харчових павільйонах — дуже демократичні: 5, 10 гривень за порцію цієї смакоти.

Іспанці пропонують знамениту паелью, яку тут-таки й готують. Випити можна «Сангрії». У наметі Данії можна придбати випічку, в австрійському — торти, а також віденську каву. Ірландія... звісно, хіба може бути Ірландія без пива «Гіннесс»?

Та день Європи — це ще й політика і дипломатія. На Хрещатику з'являються люди в костюмах — міністр закордонних справ України Арсеній Яценюк, його колега зі Словаччини Ян Кубіш, який саме перебував у Києві з робочим візитом, та Голова Представництва Єврокомісії Іен Боуг. Вони проходять наметовим містечком, час від часу даючи інтерв'ю. Португальці дарують Арсенію Яценюку пляшку вина.

— Агітація, література й інформація, яка є про ЄС в Європейському містечку, — все це яскраве свідчення того, що українці дуже зацікавлені в європерспективі України, — каже міністр. — Ми поки що не є членами ЄС, але ми — європейська країна і ми є частиною Європи.

О 18-й відбулося офіційне відкриття Дня Європи. Короткі офіційні промови, а потім — концерт груп «ВВ», «Друга ріка», латвійської «Брейнсторм». Глядачів — понад 7 тисяч чоловік, і це незважаючи на дощ. До речі, на День Європи в Україні припинилося ще одне не вельми приємне явище — важка спека. І це теж символічно. ❑

Паелья була смачна, а кухар — дуже комунікабельний.

Привітання Президента України Віктора Ющенка з нагоди Дня Європи

Дорогі співвітчизники!

Сердечно вітаю весь український народ з Днем Європи.

Це — наше свято. Україна є великою європейською нацією, невід'ємною часткою загальноєвропейського простору.

Європейський вибір для нас — не гасло. Він потребує щоденної послідовної роботи. Ми зробимо все можливе заради того, щоб збудувати нову, демократичну процвітаючу Україну, яка з повним правом посяде гідне місце в європейській сім'ї.

Наші завдання — передусім внутрішні. Вони полягають в оновленні держави, подоланні корупції, становленні незалежної судової системи.

Триває робота над новим базовим договором з Європейським Союзом, який зміцнить наше партнерство. Вже за кілька днів буде підписано угоду з ЄС про лібералізацію візового режиму.

Перемога заявки України на проведення Євро-2012 з футболу засвідчила велику довіру європейської спільноти, визнання наших європейських прагнень. Гідне проведення чемпіонату стане справою честі для нашої країни.

Вірю в успіх європейської України.

Ми йдемо вперед, ми маємо волю й надію.

Бажаю нам усім щастя й міцного здоров'я. ❑

День Європи на Одещині пройшов з розмахом

Особливо активними були співробітники EUBAM

Уже четвертий рік поспіль святкування Дня Європи в Одеській області відбувається з розмахом. Цього року ключовими заходами стали проведення 18 травня в Одесі Міжнародної конференції «Розвиток транскордонного співробітництва з регіонами країн — членів ЄС», семінарів з питань євроінтеграції та міжнародної технічної допомоги, відкриття Євроклубу в Одеському Національному університеті ім. І. І. Мечникова та «круглого столу» з питань європейської інтеграції у міській раді.

Одесити активно цікавилися інформацією про діяльність Місії.

Активну роль у святкуванні Дня Європи в Одесі та прикордонних районах цього року взяла Місія Європейського Союзу з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM).

Голова Місії генерал Ференц Банфі виступив з промовою на міжнародній конференції.

— Відколи Румунія та Болгарія приєдналися до ЄС в січні 2007 року, Одеська область відіграє дуже важливу роль як регіон, який межує з кордоном Євросоюзу — заявив, зокрема, він.

Також 18 травня співробітники Місії взяли участь у відкритті Євроклубу в Одеському Національному Університеті. Напередодні святкування двоє співробітників штаб-квартири EUBAM дали інтерв'ю про діяльність Місії на місцевому телебаченні ОНТ. Представник Місії взяв участь у семінарі в Одеській мерії.

Повітряні кульки були добре помітними уздовж всього Приморського бульвару

У семи польових офісах Місії поблизу прикордонних пунктів пропуску були виставлені невеликі інформаційні стенди з листівками, повітряними кульками, сувенірами із зазначенням веб-сторінки EUBAM. Інформаційний стенд про роботу Місії було розміщено на Думській площі в центрі Одеси. Активно цікавилися роботою EUBAM і Євросоюзом тисячі відвідувачів — і молодь, і люди старшого віку. Повітряні кульки EUBAM були добре помітними уздовж всього Приморського бульвару.

Місія Європейського Союзу з прикордонної допомоги Молдові та Україні працює вже півтора роки. В її складі — спеціалісти прикордонних служб з 16 країн — членів ЄС, а також асистенти-перекладачі з України та Молдови. Всі вони — і в Одесі, і в розкиданих уздовж кордону польових офісах — тісно співпрацюють з українськими та молдовськими прикордонними та митними службами.

Джанет Ганн,
спеціаліст зі зв'язків
з громадськістю Місії ЄС

Інформаційні точки можна було зустріти далеко від обласного центру.

Експерти обговорили питання енергозбереження

«Круглий стіл» організував UEPLAC

В Україні нині готують Державну програму із забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів на період 2010—2015 років. Її концепцію вже підготувало Національне агентство з питань забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів (НАЕР). Зараз триває активне обговорення цього документа.

Юріс Озолінс і експерт UEPLAC з питань європейського права та адаптації законодавства Даріус Жеруоліс під час «круглого столу».

До цього долучився і Українсько-європейський дорадчий центр з питань законодавства (UEPLAC). Спільно з НАЕР він організував «круглий стіл», на якому європейські експерти розповіли про засади політики Європейського Союзу в галузі енергозбереження та обговорили українську концепцію.

Директива стимулює тих, хто заощаджує електроенергію

Зокрема, експерт UEPLAC переконував, що у сфері енергозбереження немає альтернативи ринковим механізмам. Простіше кажучи — не можна примусити підприємця впроваджувати енергозберігаючі технології, треба зробити так, щоб йому це було вигідно. А українська концепція, за словами експерта, передбачає обмеження у використанні електроенергії, передусім промисловців.

— Проте не зрозуміло: у який спосіб чиновники рахуватимуть, скільки енергії витрачено, скажімо, на виготовлення одного автомобіля, і як вони потім штрафуватимуть виробників? — заявив під час «круглого столу» головний експерт UEPLAC з питань енергетики, довкілля та транспорту Юріс Озолінс. — Якщо бізнесмен витрачає забагато електроенергії, це невигідно, передусім, йому самому. Він втратить ринок.

А на думку екологів, важливо достукатися до споживачів. Багато з них і досі сплачують за електроенергію та воду без точного підрахунку: скільки ж кіловат та кубометрів вони використали. Це призводить не лише до плутанини у платежах, а й до того, що люди не усвідомлюють прямої залежності від увімкненої лампочки до забруднення навколишнього середовища.

Ці проблеми — спільні для українців та європейців. Нині у Брюсселі серйозно занепокоєні тим, що за умови збереження нинішньої політики залежність ЄС від імпорту енергоносіїв до 2030 року зросте з половини до двох третин. Тому 5 квітня 2006 року Європейський Парламент затвердив Директиву щодо кінцевої енергетичної ефективності та послуг з енергопостачання. Цей документ передбачає цілу низку заходів, пов'язаних з упровадженням енергозберігаючих технологій. Загалом, можна сказати, що Директива стимулює тих, хто заощаджує електроенергію, і збільшує податковий прес для тих, хто зволікає з впровадженням енергозберігаючих технологій.

Крім того, у документі прописані ті механізми, за рахунок яких ЄС прагне до 2020 року знизити рівень викидів парникових газів на 20%. Такої домовленості було досягнуто під час весняного саміту керівників держав — членів ЄС.

Виходить, сьогодні Україна та ЄС мають дещо різні підходи до енергозбереження.

— Тим цікавіше буде дізнатися, з якими напрацюваннями ми зустрінемося. А це обов'язково станеться за кілька років, — сказав Юріс Озолінс.

Тетяна ПАСОВА

Розпочалися нові семінари «Демократичної школи»

У травні розпочалася нова серія семінарів в рамках програми «Демократична школа» — частини проекту ЄС «Громадянська освіта — Україна». «Школа» надає можливість розвитку шкільної громади. Всі її учасники збираються разом для обговорення ідеї «Якою має бути якісна школа», шукають такі демократичні процедури, які допоможуть школі оновлюватися, вирішувати існуючі проблеми демократичним шляхом.

Завданнями програми «Демократична школа» є сприяння розвитку шкільної програми через зміцнення відносин усіх учасників навчально-виховного процесу та розвиток спільних ініціатив; стимулювання шкільного лідерства задля розвитку демократичних ініціатив; зміцнення та розвиток існуючих демократичних інституцій шкільного самоврядування; сприяння розвитку ролі шкільної громади у громадському житті населеного пункту.

Для участі в першому семінарі було відібрано 6 шкільних команд зі шкіл Волинської, Херсонської та Вінницької областей. Кожна представлена учнями, педагогами, шкільними адміністраторами й представником батьківської громади. Впродовж шести місяців планується провести ще два навчальних семінари з розвитку демократії у шкільній громаді, здійснювати кваліфікований супровід діяльності шкільних команд та налагодити обмін досвідом між учасниками. ❑

Учасники заключної конференції спілкувалися з задоволенням.

Торгово-промисловим палатам співробітництво вдалося

Усього в рамках програми TACIS-IBPP реалізували понад 50 проектів

У травні відбулася заключна конференція проекту «Партнерство Київської та Ліонської торгово-промислових палат» в рамках Програми TACIS Європейського Союзу з партнерства в інституційному розвитку (TACIS-IBPP). Конференція стала заключним етапом проекту, який розпочався ще 2005 року.

Метою проекту було створення довгострокового партнерства між двома палатами.

— Ми готові поділитися своїми знаннями з київськими колегами і допомогти їм налагодити міжнародні відносини, — заявила під час конференції представниця Ліонської ТПП пані Арюкова-Гофінет. — Водночас ми зацікавлені в розширенні можливостей нашої палати допомагати французьким клієнтам, які бажають мати справу з українським бізнесом.

Іншими словами — інтерес щодо участі у проекті з боку Київської ТПП полягав у розширенні спектра послуг для членів палати та іноземних компаній, зацікавлених у входженні в український ринок. З боку Ліонської — у зміцненні позицій французьких компаній в Україні, де відсутні французькі організації, які могли б їм допомогти.

Віце-президент Київської ТПП Олександр Шорубалка звернув увагу ще на одне: проект був розрахований передусім на поліпшення розвитку малого та середнього бізнесу України та Франції за рахунок підвищення рівня професійної підготовки персоналу і обміну кращими практичними напрацюваннями у сфері міжнародних відносин.

Як зауважив керівник проектів у сфері громадянського суспільства Представництва Єврокомісії Володимир Кондрачук, Програма партнерства в інституційному розвитку (IBPP) стартувала в Україні 2002 року та мала на меті підтримати становлення інститутів громадянського суспільства в Україні та сприяти створенню громадських організацій національного масштабу, які б відображали та відстоювати інтереси певних чи окремих категорій громадян. За цей час було реалізовано понад 50 проектів. Більшість з них були спрямовані на покращення якості соціальних послуг для вразливих груп населення (діти, люди похилого віку, люди з особливими потребами тощо) через залучення громадських організацій, їх співпрацю з подібними організаціями у країнах ЄС та відповідними державними установами. Лише два проекти безпосередньо стосувалися середнього та малого бізнесу. Причому за своєю результативністю вони вважаються одними з найкращих. Задоволені результатами проектів і українські підприємці.

У цьому році стартує новий проект ЄС «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду»

Досвідом співробітництва Житомирської та Гревенської (Греція) ТПП, яке також здійснювалося в рамках програми IBPP, поділився під час конференції президент Житомирської ТПП Андрій Михайлов.

— Ми поставили мету — створити фізичний бізнес-інкубатор консалтингового типу. З українського боку було відібрано 15 підприємств, — розповів він. — Ставку робили на підприємства з дво-трирічним стажем роботи в галузі виробництва товарів і послуг. Європейські експерти ділилися своїм досвідом під час семінарів та тренінгів. Деякі з них відбувалися в Греції.

За словами Андрія Михайлова, українські учасники проекту надзвичайно задоволені його результатами. Житомирська ТПП має плани на продовження роботи створеного центру і після завершення проекту.

Учасників конференції цікавили подальші перспективи реалізації програм підтримки громадянського суспільства. Володимир Кондрачук повідомив, що Представництво Єврокомісії відходить від практики підтримки проектів громадських організацій і переходить до безпосередньої підтримки громадських ініціатив на місцевому рівні. Зокрема, у цьому році стартує новий проект ЄС «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». Проект дозволить реалізувати не менше 1000 громадських ініціатив у сфері охорони здоров'я, водопостачання, енергозбереження та місцевого транспорту по всій Україні. Проект розрахований на малі громади з кількістю населення до 10 тисяч чоловік.

— Особливістю проекту є те, що саме жителі разом з місцевою владою визначатимуть пріоритети розвитку громади, розроблятимуть проекти власних ініціатив та братимуть безпосередню участь у їх реалізації, — сказав Володимир Кондрачук.

Наталя Філіпчук

У Київському палаці дітей та юнацтва відбулася виставка 50 кращих робіт, надісланих на організований Європейською Комісією конкурс на тему гендерної рівності. Участь у змаганні могли брати школярі віком від 8 до 10 років. Вони мали зобразити своє бачення рівності між чоловіками та жінками.

Ієн Боуг вручає сертифікат учасника конкурсу харків'янину Гені Івтушуку (його малюнок знизу).

Відбувся конкурс малюнків на тему гендерної рівності

Журі було дуже важко відібрати переможців

Лише з України надіслали 539 конкурсних малюнків. Журі відібрало з них 10, таку ж саму кількість відібрали з робіт, які надійшли з Беларусі. Згодом малюнки-фіналісти надішлють до Брюсселю, де вони продовжать боротьбу за головний приз — 1000 євро.

— Якість робіт надзвичайно висока. Дуже важко було відібрати серед них десять найкращих, — сказав під час урочистого відкриття виставки Голова Представництва Європейської Комісії в Україні та Беларусі Ієн Боуг. — Втім, якість не здивувала — адже Україна має давні й виразні мистецькі традиції.

Малюнки-фіналісти продовжать боротьбу за головний приз — 1000 євро

Водночас було особливо цікаво, додав Посол, подивитися, як відреагують юні художники на таку специфічну тему конкурсу.

— І ми побачили, що вони дуже точно зрозуміли ідею гендерної рівності, — зауважив Ієн Боуг. — Більше того, завдяки надзвичайній уяві, притаманній їхньому віку, внесли в тему щось своє.

Посол зазначив, що питання гендерної рівності має дуже важливе значення як для Європейського Союзу, так і для України. Світ, сказав він, дуже змінився — жінки грають в ньому набагато важливішу роль, ніж раніше.

— Якщо ми повернемося на 50 років назад і подивимося на події, які тоді відбувалися, зокрема на підписання договорів, якими було започатковано Європейське Співтовариство, то не побачимо жодного жіночого обличчя, — навів приклад Ієн Боуг.

Фіналістів конкурсу малюнків на тему гендерної рівності було нагороджено сертифікатами учасника і рюкзаками з символікою Європейського Союзу. Сертифікати вручав особисто Посол. Для відвідувачів виставки грав ансамбль скрипалів молодших класів музичної школи № 3 ім. В. С. Косенка. ❑

Для відвідувачів грав ансамбль скрипалів молодших класів музичної школи № 3.

Чергова Європейська Рада, тобто зустріч лідерів країн — членів ЄС, відбудеться 21—22 червня. Як і завжди, президенти та прем'єри вирішуватимуть багато поточних питань. Проте ще задовго до саміту найбільше уваги привертало питання стратегічне — Конституція Євросоюзу.

Ось так відбуваються засідання Європейської Ради.

Європейська Рада спробує поновити роботу над Конституцією ЄС

Німеччина представить «дорожню карту»

Очікується, що саме в Берліні справа може зрушити з місця після тривалої паузи, спричиненої відмовою підтримати Конституцію на референдумах у Франції та Нідерландах два роки тому. Власне, інституційні реформи в ЄС, які й передбачає документ, є життєво важливими для Союзу. Нинішній ЄС 27 країн досі функціонує за тими ж правилами, за якими існував ще «старий» ЄС 15 членів. Нагальної зміни потребує модель ухвалення рішень в ЄС, тобто голосування в Раді міністрів.

На наступному саміті Канцлер Німеччини Ангела Меркель має намір презентувати «дорожню карту». Останні кілька місяців тривають активні консультації, країни-члени оприлюднюють свої позиції. Ситуація непроста — погляди європейських столиць на зміст нової угоди інколи суттєво відрізняються.

Найбільше обговорюють запропоновану новим Президентом Франції Ніколя Саркозі ідею «спрощеної угоди». Париж пропонує зберегти в новому документі основні положення — постійне президентство в ЄС, посаду міністра закордонних справ і розширити коло питань, які голосуватимуться в Раді ЄС кваліфікованою більшістю, а не консенсусом — зокрема, що стосуються сфери імміграції. Водночас, на думку Франції, можна було б відмовитися від другорядніших речей.

— Спрощена угода є одним із можливих шляхів уперед, — заявив Саркозі під час візиту до Брюсселю. — Я впевнений, що Європа не може залишатися в глухому куті, у цьому, так би мовити, паралічі.

Ніхто не повинен надто довго блокувати прагнення інших країн

Таку позицію загалом підтримує Прем'єр-міністр Італії Романо Проді. Водночас він пропагує ідею різношвидкісної інтеграції.

— Труднощі деяких членів ЄС не повинні зупинити інших на просуванні в напрямку об'єднаної Європи, — вважає колишній Президент Єврокомісії. — Ніхто не повинен надто довго блокувати прагнення інших країн.

Цю ідею підтримує Бельгія. А от сусідні з нею Нідерланди займають іншу позицію. Прем'єр-міністр цієї країни Ян Петер Балкененде під час виступу в Європарламенті висловив застереження щодо посади міністра закордонних справ ЄС, а також розширення сфер, голосування по яких відбуватиметься кваліфікованою більшістю.

Нинішній варіант Конституції ратифікували 18 країн ЄС. У травні за ініціативою Президента Єврокомісії Жозе Мануеля Баррозу в португальському місті Сінтра було проведено неформальну зустріч представників тих держав, які критично ставляться до Конституції — серед них Великої Британії, Нідерландів, Польщі та Чехії. Діалог триває. На Європейський Союз чекає чергове випробування компромісом. ❑

Болгари не були активними на виборах до Європарламенту

У Болгарії відбулися перші після її приєднання до ЄС вибори до Європарламенту. Найбільше голосів отримала правоцентристська партія Громадяни за європейський розвиток Болгарії — 21,69%. За правлячу в країні Соцпартію проголосували 21,41% і 20,26% отримав Рух турецької національної меншини за права і свободи.

Квота Болгарії в Європейському Парламенті — 18 місць. Кожна з трьох згаданих політичних сил отримає по 5 місць. Ще три відійдуть до ультранаціоналістичної партії «Атака» і до Національного руху Сімеона II.

Сподіваюся, що члени Європарламенту від Болгарії швидко втягнуться в роботу і зможуть додати діяльності ЄП їхнього досвіду та знань, — заявив Президент Європарламенту Ганс-Герт Поттерінг.

Член Європарламенту з Британії Джеффрі ван Орден, який був доповідачем ЄП зі вступу Болгарії до ЄС, сказав, що результатами виборів не здивований. Водночас він висловив розчарування низькою явкою виборців — на дільниці прийшли лише 28,6% тих, хто міг би взяти участь в голосуванні. ❑

Рух Сербії до ЄС буде продовжено

У Брюсселі привітали формування в цій країні проєвропейського уряду

Переговори щодо укладення Угоди про асоціацію і стабілізацію між Євросоюзом і Сербією будуть поновлені. Про це заявив Комісар ЄС з питань розширення Оллі Рен. Це стало результатом низки подій, які сталися в країні протягом останнього місяця.

Спочатку в Сербії було сформовано проєвропейський уряд.

— Я вірю, що лідери сербських демократичних сил усвідомлюють свою відповідальність і обирають для Сербії європейське майбутнє навзамін націоналістичного минулого, — заявив тоді Оллі Рен.

Парламентські вибори відбулися в країні ще в січні. Майже три місяці в новообраному парламенті не могли створити більшість, а отже й сформувати уряд. 14 травня закінчувався відведений для цього Конституцією термін, і в разі недосягнення домовленостей провели б нові вибори. Але 11 травня коаліцію все ж створили.

Відповідь Брюсселя не забарилася. Вже за кілька днів після цього було парафовано угоди між ЄС та Сербією про спрощення візового режиму та реадмісію.

— Ці угоди є надзвичайно важливими, — сказав Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні, який відповідає за питання юстиції та внутрішніх справ. — Я впевнений, що полегшення людських контактів між Сербією та ЄС може допомогти в збільшенні взаєморозуміння та покращенні наших відносин в усіх сферах. Мені також приємно, що обидві сторони зобов'язалися боротися з нелегальної міграцією через механізм угоди про реадмісію.

Вартість віз для сербських громадян буде зменшено з 60 до 35 євро

Переговори з підготовки обох документів розпочалися між ЄС та Сербією в листопаді 2006 року. Угода з спрощення візового режиму передбачає, що вартість віз для сербських громадян буде зменшено з 60 до 35 євро, а для деяких категорій візи будуть безплатними. Меншу кількість документів потрібно буде надавати для отримання візи бізнесменам, студентам, журналістам. Для тих, хто відвідує ЄС часто, надаватимуть багаторазові візи з тривалим терміном чинності. Зрештою, власники дипломатичних паспортів отримають безвізовий режим.

Очікується, що всі необхідні для набуття угодами чинності процедури (підписання й ратифікація країнами-членами) завершаться до кінця 2007 року.

Ще в середині травня говорячи про поновлення переговорів щодо Угоди про асоціацію і стабілізацію, Оллі Рен пов'язав їхнє завершення із цілковитим співробітництвом Бєлграда з Міжнародним карним трибуналом по колишній Югославії. Торік у травні саме через незадовільну, на думку Брюсселя, співпрацю перемовини були призупинені. Насамперед через те, що на волі продовжували перебувати генерали Ратко Младич та Радован Караджич, яких підозрюють у скоєнні військових злочинів протягом 1992—1995 років.

І от наприкінці місяця було заарештовано підозрюваного у військових злочинах Здравко Томіча. Європейська Комісія відразу ж відгукнулася на це заявою про поновлення переговорів з укладання Угоди про асоціацію і стабілізацію. Отже, шлях Сербії до ЄС буде продовжено. ❑

Парафовано асоційовану угоду з Боснією і Герцеговиною

Європейський Союз та Боснія і Герцеговина схвалили текст Угоди про асоціацію і стабілізацію. Наступним кроком має стати її підписання.

Головуюча в ЄС Німеччина привітала парафування угоди від імені Союзу. Водночас вона висловила занепокоєння незадовільним просуванням реформ у країні. «Політичні лідери Боснії та Герцеговини мають чітко, безпосередньо та рішуче взяти відповідальність за подолання перепон у процесі реформ», — йдеться в заяві Президентства ЄС.

Перемовини щодо укладання Угоди про стабілізацію й асоціацію між ЄС та Боснією і Герцеговиною тривали з 2005 року. ❑

Прем'єр-міністр БіГ Нікола Спіріч (праворуч) відвідав Брюссель у лютому цього року. Одним з його співрозмовників був Оллі Рен.

Знайомтеся: Шенгенський візовий простір

З кінця року він розпочинатиметься на кордонах України

Шенгенський візовий простір — це один із символів європейської інтеграції. Коли 14 червня 1985 року в люксембурзькому містечку Шенген представники урядів Бельгії, Люксембургу, Нідерландів, Німеччини та Франції підписали Угоду про відміну паспортного та митного контролю між їхніми країнами, майже ніхто не вірив, що кордони вдасться так просто прибрати. Мовляв, це звичайне юридичне оформлення мрії: вільне суспільство, вільне пересування, єдина Європа без кордонів. Проте минуло лише десять років, і мрія стала реальністю: 25 березня 1995 року Шенгенська угода набула чинності.

Спроби зробити пересування людей в ЄС вільним були й раніше. Так, відповідну угоду ще 1949 року підписали Велика Британія та Ірландія. Цікаво, що пізніше саме ці дві країни, побоюючись втратити контроль за імміграційними процесами, відмовилися приєднуватися до Шенгенської угоди в частині, яка стосується спільної візи. 1954 року Ісландія, Норвегія, Данія й Швеція об'єдналися в Північний паспортний союз, до якого 1955 року приєдналася і Фінляндія.

Проте до 1985 року прихильники ідеї вільного пересування країнами Європи не могли дійти порозуміння щодо того, на кого це право поширюється: винятково на громадян країн — членів ЄС чи також на іноземців, які тимчасово перебувають на території Євросоюзу. Крапки над «і» розставила саме Шенгенська угода, яка передбачає взаємне визнання візи однієї з держав ЄС на території інших країн Союзу.

Для пересічного українця словосполучення «шенгенська зона» відразу асоціюється саме з візовими перевагами. Але Шенген — це не лише візи. Для країн ЄС дуже важливим було створення Шенгенської інформаційної системи, тобто комунікаційної системи європейських правоохоронних служб. Відомо, що злочинці кордонів не знають. Саме тому важливо, щоб правоохоронці працювали разом, це захищає права громадян країн — членів ЄС. А громадянам третіх країн достатньо потрапити в «чорний список» порушників правил перебування в одній з країн Шенгену, як автоматично закривається дорога до всіх інших. Тобто прощавай вільне пересування Європою років на п'ять, а може, й на десять... До речі, Велика Британія та Ірландія, відмовившись від шенгенських віз, натомість з радістю приєдналися до тієї частини Шенгенських угод, які стосуються доступу до спільної інформаційної системи та співробітництва органів внутрішніх справ та правосуддя.

Після 1995 року нові шенгенські правила швидко знайшли своїх симпатиків у інших країнах Європи. У 90-ті роки за ними вирішили грати Італія, Іспанія, Португалія, Греція та Австрія. 2001-го Шенгенська зона розширилася за рахунок країн північного паспортного союзу : Фінляндії, Швеції, Данії, Норвегії та Ісландії (дві останні не є членами ЄС).

Отож нині шенгенська угода діє в 13 країнах Євросоюзу: Австрії, Бельгії, Данії, Фінляндії, Франції, Німеччині, Італії, Греції, Люксембурзі, Нідерландах, Португалії, Іспанії та Швеції. А також у Норвегії та Ісландії. І вже наприкінці цього року шенгенська зона впритул наблизиться до кордонів України, оскільки до неї приєднаються дев'ять з десяти тих держав — членів ЄС, які вступили в Союз 1 травня 2004 року. В тому числі й на-

Для країн ЄС дуже важливим було створення Шенгенської інформаційної системи

На кордоні між Францією та Німеччиною вже давно не перевіряють.

ші безпосередні сусіди Польща, Угорщина та Словаччина. Планується, що з грудня поточного року буде скасовано контроль на сухопутних і морських кордонах між новими і старими членами ЄС, а до кінця березня 2008 року — і в аеропортах.

Коли падають внутрішні кордони, посилюються кордони зовнішні

Здійснена європейська мрія не може не викликати заздрість у тих, для кого вікно в Європу — це вузеньке віконечко у консульському відділенні. Бо з самого початку було зрозуміло: коли падають внутрішні кордони, посилюються кордони зовнішні. Об'єднаній Європі не під силу прийняти всіх нужденних світу. Зрозуміло, що коли шенгенська віза вже є в закордонному паспорті, вона стає перепусткою до кільканадцяти європейських країн. Але якщо її немає, то вся вільна Європа перетворюється на неприступну фортецю.

Утім, не такий страшний чорт, як його малюють. Свого часу чимало галасу зчинилося навколо запровадження віз Польщею. Дарма, що вони для громадян України стали безплатними. Обурював сам факт. Проте, як засвідчила практика, нині до Польщі з візою потрапити в сотні разів легше, ніж за часів Радянського Союзу без візи. Мало того, консульство Республіки Польща у Львові наразі — на першому місці у світі за кількістю виданих за останні роки віз. Нині поляки серйозно розглядають питання щодо збереження національних віз поруч із новими шенгенськими. Національні візи не дозволять пересуватися всіма країнами шенгенської зони, проте вони дозволять зберегти двосторонні торговельні контакти представників малого та середнього бізнесу. Нещодавно Надзвичайний і Повноважний Посол РП в Україні Яцек Ключковський заявив, що після підписання України з Єврокомісією договору про спрощення візового режиму, постала проблема ревізувати нині діючу двосторонню угоду. За словами пана Посла, переговори можуть розпочатися восени. Пан Ключковський також не відкидає можливості, що згідно з новою угодою візи для українців можуть залишитися безплатними.

А стосовно думки, що після входження нових членів ЄС до шенгенської зони, буде важче отримати шенгенську візу, хочу звернути увагу на спостереження Центру миру, конверсії та зовнішньої політики України. Однією з головних причин, чому українці отримують відмову у візі, є: низький освітній рівень наших співвітчизників. Багато хто й досі не знає латинський алфавіт і не може заповнити навіть візову анкету. Що вже говорити про вільне знання однієї чи двох іноземних мов. Чимало українців погано поінформовані про візові процедури, тож змушені покладатися на поради сусідів, знайомих чи спекулянтів, яких чимало вештається поруч із консульствами. Тож важливо знати ази отримання шенгенської візи.

У маленькому люксембурзькому містечку Шенген встановлено монумент Шенгенській угоді.

Її слід оформлювати в консульстві країни, яка є головною країною поїздки; в'їжджати до шенгенської зони краще саме через країну, яка видала вам візу. Якщо ви вирішили їхати транзитом через інші держави, будьте готові відповідати на запитання прикордонників. Слід пам'ятати, що в єдиному комп'ютерному банку даних з обліку та контролю тих, хто в'їжджає до країн шенгенського простору є списки всіх «небажаних осіб».

У червні під час засідання чергової Ради зі співробітництва ЄС—Україна має бути підписано Угоду про спрощення візового режиму. Парафували її ще в жовтні минулого року. Документ передбачає полегшення процедури отримання шенгенських віз для багатьох категорій українських громадян. Якщо угода ефективно працюватиме, то майбутнє розширення Шенгенського візового простору однозначно принесе українцям ще більше можливостей — можливість вільного пересування майже всією Європою. Це не може не приваблювати.

Наталя Філіпчук

Росії показали, що таке солідарність в ЄС

Всі країни-члени підтримали Польщу, Литву та Естонію

Минулий саміт Європейський Союз — Росія деякі європейські засоби масової інформації охрестили «крижаним». Прохолода під час дискусії в Самарі була спричинена проблемами у відносинах Москви з трьома членами ЄС — Польщею, Литвою та Естонією. Євросоюз продемонстрував Москві, що таке європейська солідарність. І Європейська Комісія, і головуюча в ЄС Німеччина підтримали ці три держави у їхніх суперечках з Москвою.

Канцлер Німеччини Ангела Меркель, Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу та російський Президент Володимир Путін під час минулого саміту.

Польща страждає від запровадженої Росією півтора роки тому заборони на експорт польського м'яса. Литва — від того, що Москва майже рік тому перекрила їй нафтовий кран. Стосунки Естонії з Росією погіршилися після перенесення з центра Таллінна монумента «Бронзовий солдат».

— Підстав для запровадження заборони на ввезення польського м'яса в Росію немає, — заявив у Самарі Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу. — Якби такі були, ми б не допустили, щоб м'ясо з Польщі продавалося в Європейському Союзі. Адже воно може надійти в будь-яку країну співтовариства.

Під час саміту Президент Єврокомісії також наголосив, що подальше співробітництво між двома сторонами можливо лише при розумінні того, що «труднощі одного члена ЄС — це труднощі всього співтовариства». У такому ж дусі висловилася і Канцлер головуючої в ЄС Німеччини Ангела Меркель. Вона заявила, що «проблема польського мяса є європейською проблемою».

Негаразди у відносинах Росії та Польщі призвели до того, що Варшава наклала вето на початок переговорів з укладення нової рамкової угоди між ЄС та Росією. Втім, минулий саміт хоча й був затьмарений всіма цими проблемами, але певні результати таки приніс.

Зокрема, сторони домовилися заснувати систему раннього попередження кризових явищ, що можуть виникати навколо постачання енергоресурсів. Також було обговорено питання прикордонного співробітництва та взаємодії у розвитку європейського супутникового проекту Галілео.

Незважаючи на будь-які суперечки, Європейський Союз і Росія є одне для одного дуже важливими торговельними партнерами. Причому дефіцит у двосторонній торгівлі має ЄС — близько 70 млрд євро у 2006 році: російський експорт до ЄС склав 140 млрд, тоді як експорт ЄС до Росії — 72 млрд.

Зрозуміло, що головним чином така ситуація спричинена постачанням до Євросоюзу російських енергоносіїв. Найбільший торговельний дефіцит у відносинах з ЄС мають Нідерланди (11 млрд євро), Італія (близько 5,95 млрд), Німеччина (5,89 млрд), Польща (5,8 млрд), Іспанія (5,7 млрд) та Велика Британія (5 млрд). Профіцит у відносинах з Росією мають Данія (446 млн євро), Словенія (412 млн), Австрія (391 млн) та Ірландія (215 млн).

Труднощі одного члена ЄС — це труднощі всього співтовариства

Торгівля між Євросоюзом та Росією має чітку тенденцію до зростання. Протягом останніх шести років — з 2000 по 2006-й — обсяги російського експорту до ЄС зросли більш як удвічі, а обсяги експорту Євросоюзу до Росії — більш як утричі.

Євросоюз є найбільшим торговельним партнером Росії, а вона, своєю чергою, третім за масштабом партнером Європейського Союзу. ❑

Парламентські вибори у Вірменії визнано чесними

Європейський Союз визнав, що травневі вірменські парламентські вибори пройшли «в цілому, чесно, вільно і у відповідності з міжнародними зобов'язаннями Вірменії». У заяві, розповсюдженій головуючою в Союзі Німеччиною, ЄС також зазначив, що «порівняно з попередніми виборами було зроблено значний прогрес».

У заяві згадано і про майбутні президентські вибори 2008 року. «Президентство закликає Вірменію дослідити й усунути процедурні негаразди, які досі існують, особливо ті, що стосуються підрахунку голосів», — йдеться в документі. ❑

Словенія перейшла на євро без ускладнень і потрясінь

Толар і нова валюта побули разом лише два тижні

З 1 січня цього року Словенія запровадила єдину європейську валюту — євро, і за чотири місяці по тому Європейська Комісія оприлюднила результати своїх спостережень за процесом цього переходу. Вони цілком позитивні: зміна валют відбулася плавно, без ускладнень і потрясінь.

— Це підтверджує важливість завчасного й ретельного приготування до переходу на євро і всебічного інформування про єдину європейську валюту, — коментує успіх Словенії Комісар ЄС з питань економіки і монетарних справ Жоакін Алмунія.

Такий сценарій отримав назву «Великий удар»

Найбільше словенці побоювалися подорожчання, пов'язаного із запровадженням євро. У Повідомленні Єврокомісії зазначено, що хоча ціни на деякі товари справді зросли, все ж загальний рівень інфляції залишається стабільним. Більше того, загалом ціни в січні 2007-го навіть впали порівняно з груднем 2006-го, але це є традиційним і пояснюється впливом сезонних розпродажів.

Брюссель також зауважує, що де в чому словенці перейшли на євро краще й організованіше, ніж це зробила 2002 року перша група країн. Надзвичайно ефективною, вважає Європейська Комісія, виявилася інформаційна кампанія. До того ж, словенці були непогано ознайомлені з євробанкнотами і монетами ще до 1 січня 2007 року — згідно з соціологічними опитуваннями, 90% вже бачили євробанкноти і монети, більшість ними користувалася. Велику роль зіграла близькість Словенії до країн єврозони — Австрії та Італії.

Відразу після 1 січня Європейська Комісія ретельно моніторила ситуацію. Опитування засвідчили, що вже 5 січня більше половини словенців мали в своїх гаманцях лише євробанкноти й монети, а не національну валюту — толар. Того ж дня понад 70% всіх платежів були здійснені в євро. Вже до середини січня в новій валюті здійснювалися всі електронні платежі. Понад 80% банкнот толара були повернені в Словенський центральний банк до 11 січня, тоді як за такий само період 2002 року в країнах — піонерах єврозони повернули лише 40% банкнот.

Успіх Словенії доводить правильність обраного механізму її переходу на євро — фіксація обмінного курсу толара і одночасне запровадження в обіг євробанкнот і монет. Толар і євро циркулювали разом лише два тижні, і цього виявилося достатньо. Такий сценарій отримав назву «Великий удар». Перша група країн єврозони зафіксувала обмінний курс євро до їхніх валют 1999 року (Греція в 2001-му), а готівку отримали лише за три роки після цього (Греція — за рік). ❑

Так у Брюсселі вітали запровадження Словенією євро.

Наступними будуть Кіпр та Мальта

Європейська Комісія вважає, що Кіпр та Мальта готові запровадити євро з 1 січня 2008 року.

Остаточне рішення ухвалить Рада ЄС у липні. До цього будуть проведені консультації з Європейським Парламентом і відбудеться відповідна дискусія на червневому саміті Євросоюзу.

Ключовими для приєднання до зони євро є показники інфляції, державного боргу та стабільність національної валюти. Зокрема, інфляція не має перевищувати 3%, а державний борг — 60% від ВВП.

У своїй доповіді щодо Мальти Комісія зазначає, що протягом 12 місяців до березня 2007 року інфляція в цій країні була 2,2%. Складніша ситуація з державним боргом — 2006-го він був 66,5%. Але Брюссель відзначає, що останніми роками борг зменшується, і є чітка тенденція до його подальшого скорочення. Дефіцит держбюджету впав з 10% в 2003 році до 2,1% у 2007-му. Мальтійська ліра протягом останніх двох років демонструє стабільність, курсових коливань за цей час не було.

Схожа ситуація з Кіпром. Рівень інфляції там — 2%, бюджетний дефіцит — 1,5% в 2006 році. Державний борг становить 65,3% від ВВП, але, як і у випадку Мальти, є чітка тенденція до його зменшення. Кіпрська валюта — фунт — також залишалася стабільною протягом останніх двох років.

Прогнозують, що після Мальти й Кіпру 2009 року на євро перейдуть Словаччина та Балтійські держави. Чехія, Польща та Угорщина зроблять це після 2010 року. ❑

Єврокомісія пропонує об'єднатися в боротьбі проти нелегальної міграції

Санкції для роботодавців передбачатимуть кримінальну відповідальність

За даними Європейської Комісії, нині в ЄС перебуває від 4,5 до 8 мільйонів нелегальних іммігрантів. Раніше до Союзу їх прибувало 350 тисяч щороку, тепер ця цифра зросла до 500 тисяч. Загальновідомо, що чи не найбільше нелегальних іммігрантів приваблює можливість знайти в Союзі роботу.

Єврокомісія вирішила боротися з таким явищем як найм нелегальних іммігрантів на роботу в ЄС. У травні вона виступила із законодавчими пропозиціями.

Проблему чітко змалював Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні, який відповідає за питання юстиції, свободи й безпеки.

— Упевненість у тому, що тут можна знайти роботу, є головною рушійною силою для нелегальної імміграції з третіх країн, — сказав він. — Це приводить до ЄС багатьох, але часто мрія перетворюється на сувору реальність: експлуатацію, наближені до рабських умови праці, коли працюють по 12—16 годин на добу, часом, отримуючи за це лише 30 євро.

Крім цього, за словами Франко Фраттіні, часто небезпечними є й способи, якими нелегали дістаються Євросоюзу — подорожі спричиняють 3—4 тисячі смертей щорічно. Крім того, нелегальний найм підриває конкуренцію всередині ЄС і функціонування внутрішнього ринку. Тому, наголосив Віце-президент Єврокомісії, «ми повинні бути сильними й діяти як один, рішуче боротися з цим явищем».

— Будучи жорсткими, ми можемо надати легальну альтернативу нелегальній імміграції, — наголосив він. — Євросоюз потребує цього. У нас зменшується чисельність населення. Ми маємо зробити ЄС привабливим напрямком для легальної міграції.

Отже, Європейська Комісія запропонувала державам-членам підхід, який можна окреслити як батіг і пряник.

Батіг призначений для роботодавців, які беруть на роботу нелегалів. Передбачається, що наймаючи громадянина, роботодавець буде зобов'язаний переконатися, що він перебу-

Імміграція без інтеграції неможлива

Щороку на території Європейського Союзу осідає близько 1,5 мільйона іммігрантів. Надзвичайно важливою є інтеграція цих людей у суспільство.

Брюссель вирішив надати для цього 825 мільйонів євро протягом наступних семи років, тобто на фінансовий період 2007—2013. Безпосередньо цим займатиметься Європейський фонд інтеграції громадян третіх країн, який буде частиною нової рамкової програми «Солідарність і управління потоками мігрантів».

Водночас Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні, який відповідає за питання юстиції та внутрішніх справ, презентував у травні друге видання «Кишенькового посібника з інтеграції». Його підготувала Група з міграційної політики, яка є незалежним консультантом Європейської Комісії.

— Інтеграція має бути ключовою частиною політики ЄС щодо легальної імміграції, — сказав Франко Фраттіні, представляючи посібник. — Не може бути імміграції без інтеграції. Цей посібник допоможе озброїти всіх — від інституцій ЄС до місцевих влад — практичними порадами та ідеями.

Особливо важливо, підкреслив комісар, охопити дітей, адже вони відкритіші до інтеграції, ніж дорослі.

Посібник містить приклади новаторських підходів до роботи з іммігрантами. Наприклад, щоб розширити їхні житлові можливості, влада італійської Сицилії використовує таку схему — покриває 50% витрат домовласників на ремонт чи реконструкцію помешкань, якщо вони зобов'язуються здавати їх іммігрантам за низькими цінами принаймні п'ять наступних років. А у Франції та Німеччині діє мережа наставників-пенсіонерів, які працюють з іммігрантською молоддю, допомагаючи їй освоїтися з новим соціальним середовищем.

Окрім видання посібника, Європейська Комісія схвалила 12 інтеграційних проектів, виділивши на їхню реалізацію 4 мільйони євро. Один серед них — з абсолютно новим підходом, який передбачає зближення спільнот іммігрантів за допомогою їхніх релігійних лідерів. ❑

Франко Фраттіні презентував «Кишеньковий посібник з інтеграції».

ває на території Євросоюзу на законних підставах і має дозвіл на роботу. Тобто варіант «я не знав, що він нелегал», надалі не проходитиме. Відповідно, в разі виявлення нелегальних найманих працівників незнання покарання не полегшить. А воно передбачається суворе.

Зрозуміло, грошові штрафи. Причому Єврокомісія пропонує ще й за рахунок роботодавців відсилати найнятих ними нелегалів додому. Далі — такий роботодавець повинен буде виплатити податки та соціальні відрахування, які він не виплачував, оскільки робітник був нелегальним, а відтак незареєстрованим у податкових службах та соціальних фондах. Передбачено законопроектом і адміністративні покарання — позбавлення державних субсидій і фінансування ЄС, якщо таке є , на термін до 5 років, і відсторонення на такий само термін від державних контрактів.

Водночас Єврокомісія вважає, що всього цього може бути замало. Тому пропонує кримінальну відповідальність — за третій випадок нелегального найму протягом двох років, за примус працювати нелегальних робітників в особливо важких, експлуататорських умовах, і якщо роботодавець знає, що найманий ним нелегальний мігрант є жертвою торгівлі людьми. Крім цього ініційований

2006 року було перевірено лише 2% із 22 мільйонів працюючих у Союзі фірм

Брюсселем законопроект передбачає вимоги до країн — членів ЄС щодо проведення мінімальної кількості інспекцій штату на підприємствах. 2006 року було перевірено лише 2% із 22 мільйонів працюючих у Союзі фірм. Зрозуміло, що за таких умов для роботодавців ризик бути спійманими практично нульовий. Єврокомісія пропонує, щоб щороку в Союзі перевіряли 10% фірм і підприємств.

У принципі, санкції за нелегальний найм існують уже в 26 з 27 країн — членів ЄС. У 19-ти за це передбачено кримінальну відповідальність. Однак Єврокомісія наполягає, що покарання мають бути однаковими в усіх країнах-членах — це збільшить ефективність застосування законодавства. Тобто Брюссель пропонує виступити проти нелегального найму єдиним фронтом — тим більше, що в умовах практично відсутності кордонів усередині ЄС іншого не дано.

Це щодо батога. А пряник, який пропонує Європейська Комісія — це пропозиції щодо так званої циркулюючої міграції. Це і є те заохочення легальної міграції, про яку казав Франко Фраттіні. Єврокомісія пропонує стимулювати два види циркулюючої міграції. Перший — коли громадянин з третьої країни постійно проживає в Євросоюзі, але є залученим у бізнесову чи іншу активність у країні свого народження. Друга — це коли люди, які постійно проживають у третіх країнах, отримують в ЄС тимчасову роботу, навчаються, проходять тренінги тощо. Умовою є повернення їх на Батьківщину після завершення дозволеного періоду перебування в Євросоюзі. ❑

Єврофонд наголошує на проблемах легальних мігрантів

Європейська фундація за покращення умов життя і праці (Єврофонд) оприлюднила порівняльний огляд щодо працевлаштування легальних мігрантів в країнах — членах ЄС.

Дослідження засвідчило, що вони стикаються з низкою серйозних проблем. Їм частіше, ніж немігрантам, пропонують низькооплачувану некваліфіковану роботу, а також роботу зі шкідливими умовами, або ж у вихідні дні чи вночі. У доповіді стверджується, що мігранти частіше піддаються дискримінації на робочому місці — з боку керівництва, колег, покупців чи пацієнтів.

— Залучення робітників-мігрантів грає надзвичайно важливу роль в економічному розвитку ЄС, мігранти є важливим сегментом ринку праці Союзу, — заявила директор Єврофонду Джорма Карппінен. — Усвідомлення цього в ЄС зростає, але потрібна більша увага до умов їхньої роботи.

У документі йдеться, що мігранти слабко захищені профспілками. Автори дослідження також припускають, що незадовільні умови праці часто пов'язані з труднощами при отриманні дозволу на роботу — навіть у тих країнах, де існує дефіцит робочої сили. А важкодоступність громадянства унеможливлює роботу цих людей у державному секторі.

При цьому за останнє десятиліття легальна міграція до Євросоюзу зросла на 26%. ❑

Сільське господарство — одна з тих галузей ЄС, яка гостро потребує робочих рук мігрантів.

Директива з утилізації старих авто стикається з труднощами

Автовиробники не горять бажанням витрачатися

Минуло чотири роки від набуття чинності Директивою ЄС з утилізації транспортних засобів, але її реалізація й досі є доволі утрудненою. Про це йдеться в дослідженні, проведеному Інститутом європейської політики довкілля на замовлення Комітету Європарламенту з питань довкілля, громадського здоров'я та продуктової безпеки.

Директива передбачала 85-відсоткове повторне використання та переробку частин автомобілів до 2006 року замість 10-відсоткового, як було заплановано на 2000 рік. Вона мала на меті упередити засмічуваність довкілля старими автомашинами чи їхніми частинами, пропагувати збір, повторне використання чи утилізацію авточастин.

Директива набула чинності в квітні 2002-го. Нинішні проблеми з імплементацією зумовлені складністю деяких положень та вартістю виконання її для автовиробників. Саме вони мають бути своєрідними похоронними бюро для автомобілів, приймаючи їх у останнього власника й утилізуючи. Зроз-

Нідерланди, Німеччина, Швеція та Австрія виконують закон належним чином

зуміло, це вимагає від виробників додаткових коштів, а виділяти їх вони не дуже бажають. Дослідження засвідчило, що лише Нідерланди, Німеччина, Швеція та Австрія виконують директиву належним чином.

Згідно з дослідженням основні проблеми, які перешкоджають імплементації закону, такі. Перше — значні розбіжності в управлінні процесами утилізації в країнах-членах та їхніх адміністративних структурах. Друге — складність адміністративних вимог директиви: в деяких випадках виконання її потребує запровадження нових стандартів. Третє — небажання деяких країн-членів виділяти більше грошей автовиробникам на потреби утилізації старих машин. Четверте — брак фінансових та адміністративних ресурсів для виконання директиви, особливо в нових країнах-членах.

Від виробників або інших структур, які приймають авто на утилізацію, вимагається видавати останньому власнику машини сертифікат ліквідації. Але цю систему підривають шахраї, які купують старі машини, а потім перепродають їх на брухт, або відбирають деякі запчастини, а інше викидають без жодної поваги до стандартів охорони довкілля. Зростає й число старих машин, які експортують за межі ЄС — до країн не з таким суворим законодавством щодо охорони природи. У доповіді йдеться і про те, що й серед громадян ЄС бракує усвідомлення важливості вимог Директиви. А багато хто про неї взагалі не знає. ❑

Брюссель пропагує Систему електронного контролю стабільності

Європейська Комісія розпочала інформаційну кампанію з метою пропаганди Системи електронного контролю стабільності. Це пристрій, який використовують в автомобілях для упередження аварій в результаті втрати керування.

Щороку на автошляхах в Євросоюзі гине 40 000 людей і один мільйон дістає поранення. Головною причиною є втрата керування автомобілем у результаті його заносу. Саме тому Брюссель вирішив взятися за активну пропаганду Системи електронного контролю стабільності.

Нова технологія здатна зменшити кількість фатальних випадків на 20%. Система відчуває, коли водій втрачає контроль над машиною, і здійснює керування кожним колесом окремо для стабілізації автомобіля й недопущення заносу.

— Вигода від системи є очевидною, — заявив Віце-президент Єврокомісії Гюнтер Ферхойген, який відповідає за підприємства й індустрію.— З часом ми прийдемо до її обов'язкового застосування в пасажирських автомобілях. А поки що гаряче вітаємо добровільне користування нею.

За словами Комісара з питань інформаційного суспільства Вівіан Редінг, 80% водіїв, які вже знайомі з Системою електронного контролю стабільності, обов'язково користуватимуться нею і надалі. Такими є дані соціологічного опитування. Проте інші дані свідчать, що й досі про цю технологію знають відносно мало. Саме тому Єврокомісія і взялася за пропаганду системи, тим більше, що ще 2001 року в Євросоюзі поставили задачу: до 2010-го вдвічі зменшити кількість фатальних випадків на дорогах. ❑

Гюнтер Ферхойген каже, що з часом систему застосовуватимуть в обов'язковому порядку.

Громадяни ЄС схвалюють антитютюнову політику Союзу

Щороку від паління помирає 650 тисяч людей

Більшість громадян у Європейському Союзі схвалюють його політику, спрямовану на створення вільних від паління зон. За останніми даними соціологічної служби Єврокомісії — Євробарометра, таких 88%. Опитування провели з нагоди Дня боротьби з палінням, який відзначають 31 травня.

— Надихає те, що громадська підтримка антитютюнової політики така велика, — заявив Комісар ЄС з питань охорони здоров'я Маркос Кипріану. — Це лише зміцнює нас на шляху до того, щоб зробити публічні й робочі місця в ЄС вільними від паління до 2009 року.

Кожен третій курець в ЄС намагався позбавитися шкідливої звички

Щороку в ЄС близько 650 тисяч людей помирають від хвороб, пов'язаних з палінням. 80 тисяч — від недуг, які виникають від пасивного паління. 31 січня 2007 року Європейська Комісія розпочала консультації під назвою «У напрямку Європи, вільної від тютюнопаління: вибір політики на рівні ЄС». Вони завершилися 1 червня, і тепер Брюссель опрацьовує отримані пропозиції.

Опитування Євробарометра свідчать також про те, що кожен третій курець в ЄС намагався позбутися шкідливої звички, але 70% їх знову починали курити менш ніж за два місяці після того. Тому 31 травня Європейський Союз запустив нову антитютюнову програму — «HELP — за життя без тютюну». Вона передбачає тренінги для людей, які хочуть припинити палити.

Деякі інші дані Євробарометра такі: 62% європейців виступають за вільні від паління бари, 77% — ресторани. Причому підтримка вільних від паління зон найбільша в країнах, де такі правила вже запроваджено — Ірландії, Швеції та Італії.

Вільними від тютюнового диму є в ЄС близько половини приватних домів та квартир. Найбільше — у Фінляндії (83%) і в Швеції (69%). Найменше — в Греції (26%).

Чотири з п'яти громадян ЄС усвідомлюють, що пасивне куріння може спричинити проблеми зі здоров'ям. І лише 3% упевнені, що воно не несе жодної загрози. ❑

Куріння в ЄС *(Дані Євробарометру за 2006 рік.)*

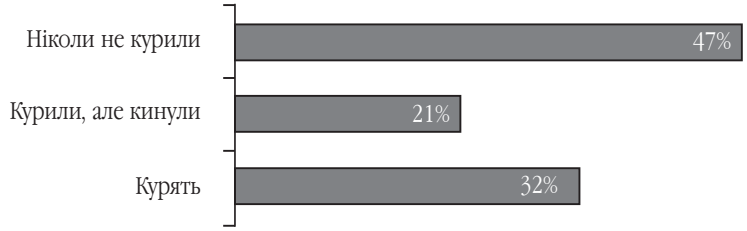

Єврокомісія пропагує здорове харчування для дітей

Європейська Комісія і Європейська асоціація кухарів створили новий веб-сайт про здорову їжу для дітей. Він має заохочувати їх до правильного харчування. Крім того, сайт пропагуватиме Європейський день здорової їжі та кулінарії, який відбудеться 8 листопада цього року.

Неправильне харчування дітей призводить до надмірної ваги, і новий сайт покликаний з цим боротися.

— Ожиріння стає дедалі більшою проблемою в Європі, особливо серед дітей, — сказав з нагоди відкриття сайту Комісар ЄС з питань охорони здоров'я Маркос Кипріану. — Кожен рік чисельність дітей із зайвою вагою збільшується на 400 000. Обов'язком кожного є зменшення цієї тенденції.

На веб-сайті (його адреса **http://eu.mini-chefs.eu**) діти можуть дізнатися, що здорове харчування може бути веселим і недорогим. Він має навчальну функцію і розрахований на дітей віком 9—12 років.

А під час майбутнього Європейського дня здорової їжі і кулінарії представники Асоціації європейських кухарів у більшості країн — членів ЄС відвідають школи, де проведуть тренінги, або ж запросять школярів для цього в ресторани. Такі заходи відбудуться в 17 країнах ЄС, які є членами асоціації. Очікується, що в заходах візьмуть участь близько 1000 шкіл, тобто 20 000 дітей. ❑

Маркос Кипріану каже, що ожиріння стає дедалі більшою проблемою в Європі.

Скарг на інституції ЄС майже не меншає

Кожна п'ята надійшла з Іспанії

Нікіфорос Діамандурос отримав торік 3830 звернень громадян ЄС.

Торік Європейський Омбудсмен Нікіфорос Діамандурос отримав 3830 скарг від громадян, компаній, неурядових організацій та асоціацій країн ЄС. Це — велика кількість, і тримається вона вже другий рік поспіль — 2005-го було 3920 скарг.

Найбільше скаржилися на Європейську Комісію — 66% усіх звернень, потім — на Європейський офіс з відбору персоналу (13%), Європарламент (8%) і Раду ЄС (2%). П'ята частина всіх скарг надійшла з Іспанії, за нею йдуть Німеччина, Франція та Бельгія. Втім, за співвідношенням кількості скарг до чисельності населення лідирують Люксембург, Мальта й Кіпр.

— Ця тенденція повинна тривожити кожного, хто бажає покращення відносин між Європейським Союзом та його громадянами, — прокоментував велику кількість скарг Нікіфорос Діамандурос. За його словами, чверть всіх звернень стосувалася недостатньої прозорості в діяльності органів ЄС. Також чимало звернень спричинені несправедливим ставленням, затримкою оплати послуг зі здійснення проектів ЄС, перевищенням влади, проявами дискримінації.

Європейського Омбудсмена призначає Європарламент. У разі коли він виявляє випадок порушення прав людини під час її спілкування з тою чи іншою інституцією Євросоюзу, то звертається до такої інституції, проводить власне розслідування, шукає спосіб вирішення проблем, а у разі потреби надсилає рекомендацію, на яку ця установа зобов'язана відповісти протягом трьох місяців.

2005-го було на 110 скарг більше, ніж 2006-го

Також Нікіфорос Діамандурос наголосив на праві громадян ЄС використовувати у спілкуванні з європейськими інституціями будь-яку з 23-х офіційних мов Союзу, а також отримувати відповідь на мові запиту. За даними прес-служби Омбудсмена, зростає кількість звернень до нього з приводу порушення прав громадян на отримання відповіді від тієї чи іншої європейської інституції на мові, якою було надіслано запит.

Водночас Нікіфорос Діамандурос з розумінням ставиться до того, що використання усіх 23-х мов всередині інституцій здається неможливим. Тому, на його думку, можна обмежитись вимогою до функціонерів користуватися однією чи кількома «спільними» мовами. При цьому, наголошує Омбудсмен, умови щодо мовних навичок майбутніх функціонерів європейських інституцій не повинні застосуватися з метою будь-якого роду дискримінації. ❑

Підписано Меморандум про взаєморозуміння з РЄ

Європейський Союз і Рада Європи підписали Меморандум про взаєморозуміння. З боку ЄС свої підписи поставили Федеральний міністр з європейських справ головуючої в Союзі Німеччини Гюнтер Глозер і Комісар ЄС із зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер.

Рада Європи — базована у Страсбурзі міжнародна організація, яка спеціалізується насамперед на питаннях прав людини, верховенства права й демократії. Її членом є й Україна. Меморандум створює інституційні рамки для співробітництва двох європейських організацій у сферах, якими опікується РЄ. «Рада Європи і Європейський Союз розвинуть своє партнерство, особливо щодо поширення й захисту плюралістичної демократії, прав людини та фундаментальних свобод, верховенства права, політичного та правового співробітництва, соціальної згуртованості та культурних обмінів, — йдеться в Меморандумі. — Вони слідуватимуть висновкам Третього саміту Ради Європи, на якому було закликано будувати Європу без ліній розділу». ❑

Запропоновано Європейську культурну стратегію

Брюссель хоче посилити роль культури в політичному діалозі

Жозе Мануель Баррозу назвав культуру і творчість ключовими елементами європейського проекту.

Європейська Комісія запропонувала першу в історії ЄС Європейську культурну стратегію. Брюссель оприлюднив Повідомлення, яке містить «Європейський план дій щодо культури у глобалізованому світі». Серед іншого, він стосується й відносин ЄС з третіми країнами.

— Культура та творчість стосуються щоденного життя громадян, — заявив Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу. — Вони є важливими стимулами особистого розвитку, соціальної єдності та економічного росту. Однак вони означають набагато більше, бо є ключовими елементами європейського проекту, що спирається на спільні цінності та спільний спадок, який, у той же час, визнає та поважає розмаїття.

Європейська культурна стратегія ґрунтуватиметься на трьох цілях: пропагування культурного розмаїття та інтелектуального діалогу, пропагування культури як каталізатора творчості у рамках Лісабонської стратегії та пропагування культури як життєво необхідного елементу міжнародних відносин ЄС.

Єврокомісія пропонує, аби з союзного бюджету Фонду було виділено 30 млн євро

У Повідомленні Єврокомісії наголошено — Європейська культурна стратегія має бути відкритою в межах Європи і світу загалом. Європейська Комісія пропонує заходи для посилення ролі культури в політичному діалозі з країнами-партнерами та регіонами, сприяння культурним обмінам і систематичному інтегруванню культури у програми та проекти розвитку.

Наприклад, Брюссель пропонує створити Культурний фонд ЄС — Африка — Карибський регіон — Тихий океан. Це сприятиме доступу тамтешньої культурної продукції до європейських ринків. Єврокомісія пропонує, аби з союзного бюджету Фонду було виділено 30 млн євро на період 2007-2013 років, і запрошує країни ЄС зробити додаткові індивідуальні внески.

Фундаментальною є оприлюднена в Повідомленні Єврокомісії пропозиція запровадити структурованішу систему співпраці між країнами Євросоюзу та його інституціями з культурних питань. Ефективний механізм такої співпраці Союз уже має — у сферах освіти й навчання, молоді та соціального захисту.

Комісія має намір більше залучати до європейських культурних справ безпосередніх представників європейського культурного середовища — від митців і артистів до діячів культурної індустрії. Для покращення діалогу з ними Брюссель пропонує створити Культурний форум. Передбачено й інші заходи — наприклад, Європейський рік міжкультурного діалогу—2008. ❑

Один із фінансованих ЄС «каннських» фільмів був присвячений Україні

На цьогорічному Каннському фестивалі було представлено 11 фільмів, створених за підтримки Європейського Союзу. Фінансовані вони були в рамках програми МЕДІА.

— 11 фінансованих МЕДІА фільмів відібрані на такий престижний міжнародний фестиваль — це справжнє визнання якості європейського кінематографу, — заявила Комісар ЄС з питань медіа та інформаційного суспільства Вівіан Редінг. — Протягом останніх 16 років МЕДІА надала важливу допомогу європейській кіноіндустрії. 2007-го ми продовжимо цю традицію і допомагатимемо європейському кіно перейти в еру цифрових технологій.

Бюджет МЕДІА на цей рік становить 755 мільйонів євро. Гроші виділяються на виробництво та розповсюдження стрічок.

А одним із підтриманих ЄС фільмів Каннського фестивалю є «Імпорт-експорт» Ульріха Зайдля. Він, фактично, про Україну. В основі сюжету — дві діаметрально-протилежні історії. Медсестра Ольга з української глибинки приїздить до Відня, щоб розпочати нове життя. Вона влаштовується прибиральницею в геронтологічній клініці. А безробітний колишній агент австрійських спецслужб їде разом із вітчимом в Україну, теж шукаючи роботи й сенсу життя. Програма МЕДІА виділила на цей фільм 46 305 євро.

У Каннах під час фестивалю було проведено День Європи — вже вп'яте. На захід зібралися міністри культури з усіх країн — членів ЄС. Європейську Комісію представляла Вівіан Редінг. ❑

Школярі позмагаються в перекладі

2760 школярів з 345 шкіл з усіх країн Євросоюзу візьмуть участь у змаганні з перекладу.

Організовує його Європейська Комісія, а приурочена подія до 50-річчя Європейського Союзу. 17-річні перекладачі, які будуть відібрані їхніми ж школами, мають перекласти невеликі тексти. Змагання пройде в усіх країнах ЄС в один день — 14 листопада.

— Це чудова нагода для молодих людей відчути, що означає бути перекладачем, і випробувати свою перекладацьку майстерність, — заявив Комісар ЄС з питань багатомовності Леонард Орбан. — Це також гарна нагода підкреслити, що багатомовність була фундаментальним принципом Європейського Союзу від самого початку його заснування.

Учасники змагання самі вирішуватимуть, з якої і на яку мову перекладатимуть: зможуть вибирати з усіх 23 офіційних мов Союзу. Переклади оцінюватимуть професіонали з Генерального директорату Єврокомісії з перекладу. Автори кращих 27 робіт (один з кожної країни-члена) отримають приз — дводенну подорож до Брюсселя для себе і дорослого, який його супроводжуватиме. ❑

Леонард Орбан привітав «вступ» до ЄС кирилиці

Комісар Європейського Союзу у справах багатомовності Леонард Орбан взяв участь у святкуванні Дня кириличної абетки, який відбувся 24 травня в Софії.

— Коли на початку цього року Болгарія приєдналася до Європейського Союзу, він збагатився не лише новою державою-членом, а й новою абеткою, — заявив Комісар.

Леонард Орбан наголосив також на величезній ролі, яку в нинішньому ЄС відіграють міжкультурний діалог та багатомовність.

— Принцип «Єдності у розмаїтті» — мов, культур, традицій, а також абеток — є наріжним каменем Європейського Союзу, — сказав він. — Кирилиця та болгарська мова збагачують культурне розмаїття, і це робить Європейський Союз таким унікальним.

Говорив Комісар і про вивчення іноземних мов.

— Це щось більше, ніж вивчення англійської, — зазначив він. — Важливо вчити багато інших мов: регіональних, мов меншин і мов, якими користуються в усьому світі.

Леонард Орбан нагадав, що наступний, 2008-й рік стане Європейським роком міжкультурного діалогу. Комісар назвав це «прекрасною можливістю для того, аби звернути увагу на тему мов і багатомовності».

Після приєднання до Союзу Румунії й Болгарії кількість офіційних мов ЄС досягла 23-х. Більшість з країн — членів ЄС мають латинську абетку, за винятком Греції та Болгарії. ❑

Знаєш — вигравай!

Редакція часопису «Євробюлетень» оголошує вікторину!

ПЕРЕВІРТЕ СВОЇ ЗНАННЯ ЩОДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ!

1. Коли було підписано Римську угоду (рік і дата)?
2. Скільки країн входить зараз до Європейського Союзу і в якому році відбулося перше розширення?
3. Яка країна головуватиме в ЄС у другому півріччі цього року і яка — в першому півріччі наступного?
4. Хто за національністю Президент Європейської Комісії?
5. Скільки депутатів у Європейському Парламенті?
6. Які країни і коли першими запровадили в обіг готівкове євро?
7. У якому році розпочав працювати в Україні нинішній Голова Представництва Єврокомісії Ієн Боуг?
8. В який день, відколи і чому відзначають в ЄС День Європи?
9. Чиї слова і чия музика Гімну Європи?
10. Скільки країн ЄС належать до зони євро?

Відповіді на запитання вікторини відсилайте до 1 вересня цього року на електронну адресу eurobullet@yandex.ru. Переможці отримають призи із символікою Євросоюзу. Підведення підсумків вікторини відбудеться у жовтневому випуску «Євробюлетеня».

Міністри обговорили розвиток Болонського процесу

Окрему увагу приділили реформам вищої освіти у країнах — сусідах ЄС

У травні в Лондоні відбулося засідання міністрів освіти 45 європейських країн — учасниць Болонського процесу. Такі зустрічі відбуваються кожні два роки, починаючи від власне Болонського засідання в 1999-му.

У Лондоні міністри обговорили розвиток Болонського процесу за останні кілька років. Вони ухвалили стратегію поширення принципів процесу на інші країни світу та затвердили Реєстр європейських агенцій із забезпечення якості вищої освіти в Європі.

— Болонські реформи важливі. Однак нині Європа має рухатися далі — університети потребують модернізації змісту своїх навчальних планів, створення віртуальних кампусів та реформування моделі управління, — заявив Комісар ЄС з питань освіти, навчання, культури та молоді Ян Фігель. — Університетам також потрібні професіоналізація менеджменту, диверсифікація фінансування та відкритість до викладачів нового типу, бізнесу та суспільства в цілому — як європейського, так і неєвропейського.

Метою процесу є створення гармонізованого Європейського простору вищої освіти

Отже, одним із акцентів минулої зустрічі було надання Болонському процесу глобального виміру. Ухвалена на засіданні стратегія спрямована на підвищення привабливості європейських інституцій вищої освіти для студентів, викладачів з інших регіонів, на розвиток партнерських стосунків із університетами неєвропейських країн, поліпшення механізмів визнання кваліфікацій та періодів навчання.

Окремий акцент зроблено на сприянні реформам вищої освіти, що здійснюються у країнах — сусідах ЄС. Зокрема через фінансовий механізм Європейської політики сусідства та програму академічної мобільності Erasmus Mundus.

Болонський процес є всеєвропейською стратегією реформування вищої освіти, що зосереджується на трьох елементах: переході європейських вищих навчальних закладів на триступеневу структуру (бакалавр-магістр-доктор); забезпеченні якості вищої освіти, зокрема, створенні незалежних агенцій, що стежать за якістю вищої освіти у країнах-учасницях; визнанні кваліфікацій та періодів навчання, здобутих студентами у різних навчальних закладах Європи. Метою процесу є створення не пізніше 2010 року гармонізованого Європейського простору вищої освіти. ❑

Шановні читачі!

Щиро вдячні за увагу, яку Ви приділяєте виданню «Євробюлетень», що друкує матеріали про Європейський Союз та стосунки між ним та Україною. Ми відчуваємо Вашу увагу до проблем Європейської спільноти, до якої, без сумніву, має належати й Україна.

Для того, щоб зробити наше видання ще більш цікавим і корисним, ми звертаємось до Вас із проханням заповнити анкету та надіслати її на адресу редакції 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10, Представництво Європейської Комісії в Україні та Беларусі з поміткою «Євробюлетень».

АНКЕТА

Ваше прізвище, ім'я та по батькові: _____

_____

Назва організації, де Ви працюєте: _____

_____

Вид діяльності:

- ❑ ЗМІ
- ❑ НДО
- ❑ Державне підприємство
- ❑ Комунальне підприємство
- ❑ Приватне підприємство
- ❑ Навчальний заклад
- ❑ Орган влади
- ❑ Інше _____

Професія:

- ❑ Журналіст
- ❑ Науковий працівник
- ❑ Партійний діяч
- ❑ Приватний підприємець
- ❑ Керівник (менеджер)
- ❑ Робітник
- ❑ Службовець
- ❑ Працівник органів влади
- ❑ Вчитель, викладач
- ❑ Студент, школяр
- ❑ Домогосподар, пенсіонер
- ❑ Безробітний
- ❑ Інше _____

Вік:

- ❑ 18-25
- ❑ 26-35
- ❑ 36-45
- ❑ 46-55
- ❑ 56 і більше

Вкажіть, будь ласка, які розділи є для Вас найцікавішими:

- ❑ Євросоюз—Україна
- ❑ Програми ЄС в Україні
- ❑ Новини Євросоюзу

Які рубрики найбільше привертають Вашу увагу _____

_____

_____

Ваші зауваження та побажання до видання «Євробюлетень»: _____

_____

_____

_____

Контактна інформація:

Поштова адреса: _____

_____

_____

_____

Телефон (з кодом міста): _____

_____

E-mail: _____

Дякуємо за співпрацю! Редакція.

В Україні рідкістю є інформаційно-публіцистичні книжки, написані українцями про подорожі країнами Євросоюзу. Спробою такої книжки є «Європейський феєрверк» відомого журналіста Юрія Луканова. В ній — враження автора від подорожі шістьма країнами ЄС — Польщею, Німеччиною, Нідерландами, Бельгією, Францією і Люксембургом. «Ніколи не здогадаєтеся, яке найяскравіше в мене враження від недавньої поїздки до Парижа, — пише, зокрема, автор. — Це — наш турист, який з пошарпаним пакетом «Сільпо» вишивав по Лувру». Хоча, звичайно, краще все побачити на власні очі. Тим більше, що розпочинається сезон відпусток!

В єврозоні результати кращі

За попередніми оцінками Євростату, в березні 2007 року позитивне сальдо зовнішньої торгівлі 13-ти країн зони євро становить 7,4 млрд євро, водночас негативне сальдо зовнішньої торгівлі всіх 27-ти країн — членів ЄС — 11,1 млрд євро.

При цьому в березні 2006 року позитивне сальдо зовнішньої торгівлі єврозони становило 0,6 млрд євро. В лютому 2007 року негативне сальдо зовнішньої торгівлі країн зони євро становило 1,3 млрд євро проти 3,4 млрд євро у лютому 2006. У березні 2007 року порівняно з лютим 2007 року експорт, з урахуванням сезонних коливань, зріс на 1,2%, імпорт — знизився на 2,6%.

В ЄС—27 у березні 2006 року негативне сальдо зовнішньої торгівлі становило 13,5 млрд євро. В лютому 2007 баланс становив мінус 17,6 млрд євро проти мінус 16,2 млрд євро в лютому 2006. В березні 2007 року порівняно із лютим 2007 року експорт ЄС—27 зріс на 1,1%, імпорт — знизився на 2,2%. ❑

Прогнози стали ще оптимістичнішими

Європейська Комісія покращила свій прогноз економічного зростання й зайнятості на наступні два роки. Відповідний звіт представив Комісар ЄС з питань економічної та монетарної політики Жоакін Алмунія.

Тепер передбачають середнє зростання економіки всього Євросоюзу на 2,9% замість 2,7%, як прогнозували раніше. 2,6-відсоткове зростання очікується в зоні євро, яка нараховує 13 країн — раніше прогнозували 2,4%. Брюссель також передбачає, що за 2006-2008 роки в Союзі створять 9 мільйонів нових робочих місць, а безробіття впаде на 6,7% й повернеться до рівня початку 1990-х років.

Проте Жоакін Алмунія попередив, що уряди країн — членів ЄС мають і надалі послідовно проводити реформи й використовувати зростання економіки для зменшення дефіциту бюджету та подальшого зростання. Поки що з дефіцитом все гаразд — в середньому по ЄС він впав з 2,3% 2005-го до 1,7% 2006-го, а цього року очікується 1,2%, головним чином, завдяки збільшенню доходів від податків. Хоча п'ять членів ЄС все ще мають дефіцит більше допустимого в ЄС 3-відсоткового рівня — це Португалія, Польща, Чехія, Угорщина та Румунія. ❑

Затверджено нові роумінгові тарифи

У травні Європарламент затвердив закон про роумінгові ціни. Згідно з ним максимальна вартість 1 хвилини роумінгу «оптового» тарифу — для операторів з інших країн ЄС — не повинна перевищувати 30 центів з поступовим зниженням до 28 центів в 2008 році та 26 центів в 2009-му.

Максимальна вартість «роздрібного» (для кінцевого споживача) вхідного дзвінка в роумінгу встановлена в 24 центи за хвилину на 2007 рік, 22 центи — починаючи з 2008 року та 19 центів — починаючи з 2009-го.

Максимальна вартість «роздрібного» вихідного дзвінка в роумінгу встановлена в 49 центів за хвилину з 2007 року з поступовим зниженням до 46 центів в 2008 році та 43 центів — з 2009-го.

Передбачається, що нове законодавство набуде чинності з 1 липня — громадяни ЄС зможуть користуватися новими розцінками вже під час нинішнього сезону відпусток. Для тих, хто не захоче самостійно переходити на новий тариф, він застосовуватиметься автоматично при роумінгу, починаючи з 1 жовтня 2007 року. ❑

Євросоюз допомагає палестинським біженцям

Європейська Комісія виділила 370 тисяч євро на гуманітарну допомогу для палестинських біженців в Лівані. Понад 12 000 людей прибули в табор Нар-ель-Баред наприкінці травня внаслідок запеклих сутичок між ісламським угрупуванням Фатах-аль-Іслам і ліванською армією. Ще 15 000 потенційних біженців перебували в зоні боїв.

Допомога розрахована таким чином, щоб забезпечити їжею, водою, необхідними речами, медичною та психологічною допомогою 30 000 біженців. ❑

Читайте в наступному номері: • Що вирішили на черговій Раді з питань співробітництва ЄС—Україна (на знімку — прем'єр-міністр України Віктор Янукович вже брав участь в такому засіданні в 2004 році); • Португалія перебирає кермо Євросоюзу з 1 липня — прем'єру цієї країни Жозе Сократешу додається роботи

Польща

До Євросоюзу приєдналася 1 травня 2004 року.

Межує з Німеччиною, Чехією, Словаччиною, Україною, Бєларуссю, Литвою та Калінінградською областю Росії.

У країні проживає 36,6 мільйона осіб. Майже 97% населення є етнічними поляками. Найпоширеніша релігія — католицизм. Поляком за національністю був попередній Папа Іван Павло II.

Главою держави є президент, якого обирають загальним прямим голосуванням на 5-річний термін. У нього досить широкі повноваження в області зовнішньої політики та збройних сил, він призначає і відкликає послів, ратифікує міжнародні угоди, призначає керівників вищих судових органів та збройних сил. Глава держави також призначає прем'єр-міністра, за певних умов може розпустити парламент, накласти на ухвалені Сеймом закони вето, оголосити військовий стан чи часткову або загальну мобілізацію.

Парламент в Польщі двопалатний. Сейм вибирають на 4-роки на загальних виборах, до його складу входять 460 послів. Виборча система — пропорційна. Сенат складається зі 100 сенаторів.

Більша частина території Польщі — низина. Для узбережжя Балтійського моря характерними є гарні піщані пляжі. На півночі й заході серед мальовничих пагорбів розташувалися тисячі озер. На півдні — гірські масиви, Судети й Карпати. Найбільші річки в Польщі — Вісла і Одра.

Старе місто у Варшаві

У Татрах біля знаменитого Закопане

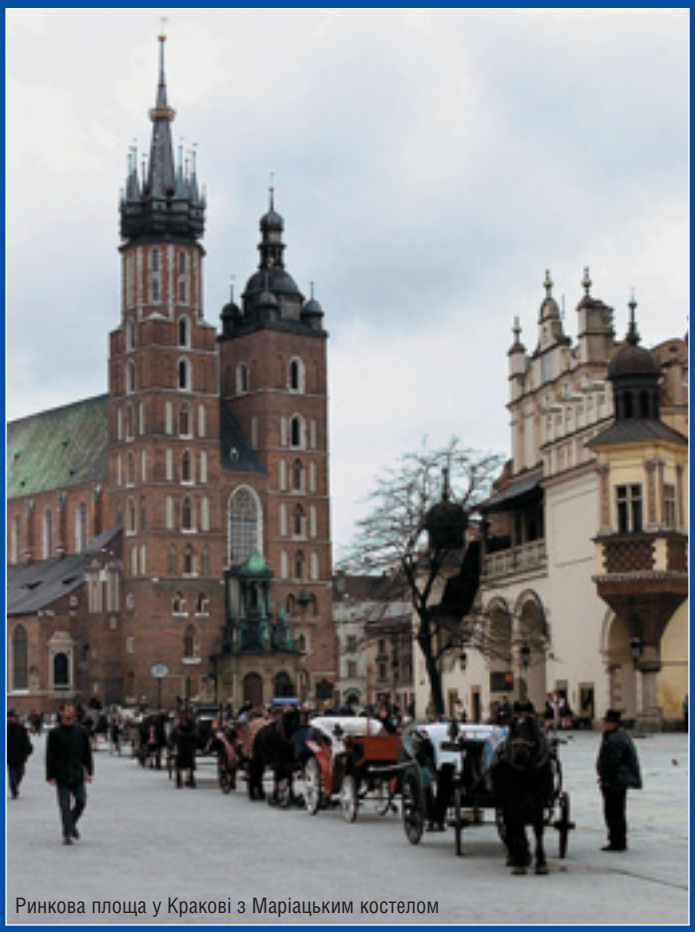
Ринкова площа у Кракові з Маріацьким костелом

Традиційна Великодня процесія у Радомишлі на південному заході Польщі

Озера в регіоні Мазури на північному сході країни

«Євробюлетень». Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні та Бєларусі.
Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10, тел. (+380 44) 3908010.
www.delukr.ec.europa.eu, E-mail: Irina.Stadniychuk@ec.europa.eu